

عنوان مقاله:

بازسازی گرده شناختی تاریخچه جنگل های راش (Fagus orientalis Lipsky) منطقه هیرکانی مرکزی در ۱۴۰۰ سال گذشته

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش و توسعه جنگل، دوره 7، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

Bahar Abdollahi - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و مهندسی جنگل، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

Elias Ramezani Kakroudi - دانشیار، گروه جنگلداری، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

Hans Joosten - استاد، گروه پالئو اکولوژی و مطالعات تورب زار، انستیتو گیاه شناسی و اکولوژی، دانشگاه گرایفسوالد، گرایفسوالد، آلمان

خلاصه مقاله:

بررسی گرده شناختی و سن سنجی رادیوکربن یک مغزه رسوبی از توربزاری در ارتفاع ۱۳۱۴ متر از سطح دریا در کوه های البرز، امکان بازسازی تاریخچه ۱۴۰۰ ساله پوشش گیاهی جنگل های هیرکانی مرکزی را فراهم ساخت. این رکورد دیرین گرده شناختی نشان داد که راش و ممرز فراوان ترین درختان در ترکیب توده های جنگلی پیرامون توربزار و دامنه های مجاور آن بوده و بلندمازو، ملج و پلت گونه های همراه را تشکیل می دادند. توسکای بیلاقی همواره فراوان ترین درخت در مقیاس محلی (سطح و حاشیه توربزار) بوده؛ هرچند در بازه های زمانی ۱۳۵۰-۱۴۰۰، ۱۰۵۰-۱۲۵۰ و ۳۰۰-۴۵۰ سال پیش، به دلیل تغییرات هیدرولوژیک سطح و حاشیه توربزار، به طور چشمگیری کاهش یافته است. همچنین، لرگ که در گذشته از درختان اصلی در سطح و حاشیه توربزار بود، در چند صد سال اخیر احتمالاً در پی کاهش دما و خشکی اقلیمی به شدت کاهش یافت. در بازه های زمانی با چیرگی راش (۱۱۰۰-۱۲۵۰ و ۷۵۰-۹۰۰ سال پیش و ۴۵۰ سال اخیر)، توده های پیرامونی توربزار دارای تاج پوشش بسته و ترکیب گونه ای غنی بودند. در این دوره ها، گیاهان علفی نورپسند و مهاجم، فراوانی کمی در ترکیب گونه ای کف جنگل داشتند. در ۱۴۰۰ سال گذشته، تغییرات اقلیمی و فعالیت های انسانی تاثیر تعیین کننده ای بر ساختار و ترکیب توده های جنگلی منطقه داشته اند. در این دوره ها (به ویژه ۱۲۵۰-۱۳۵۰ و ۵۵۰-۷۰۰ سال پیش)، کاهش چیرگی راش و باز شدن نسبی تاج پوشش در توده های جنگلی مجاور توربزار، موجب گسترش گیاهان مهاجم و نورپسند، به ویژه سرخس ها، درمنه و اسفناجیان، و تاحدی بارهنگ برگ-نیزه ای شد.

کلمات کلیدی:

گرده شناسی، تاریخچه پوشش گیاهی، تغییرات اقلیمی، فعالیت های انسانی، هولوسن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1840263>

